

Redakcja:
prof. dr hab. Andrzej Patulski
Grzegorz Orłowski

KODEKS PRACY

KOMENTARZ DLA PRAKTYKÓW

Autorzy:
dr Maciej Chakowski, Piotr Ciborski, Przemysław Cizek,
Iwona Jaroszewska-Ignatowska, Grzegorz Orłowski,
prof. dr hab. Andrzej Patulski dr Władysław Patulski
Halina Tulwin, Katarzyna Więckowska, Piotr Wojciechowski

Stan prawny: 1 października 2013 r.

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2013

Spis treści

Wykaz skrótów	8
O Autorach	12
Przedmowa	15
USTAWA Z DNIA 26 CZERWCA 1974 ROKU – KODEKS PRACY	
tekst jednolity: Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.	17
DZIAŁ PIERWSZY. PRZEPISY OGÓLNE	19
Rozdział I. Przepisy wstępne	21
Rozdział II. Podstawowe zasady prawa pracy	44
Rozdział IIIa. Równe traktowanie w zatrudnieniu	69
Rozdział IIIb. Nadzór i kontrola przestrzegania prawa pracy	86
Rozdział III. (skreślony)	100
DZIAŁ DRUGI. STOSUNEK PRACY	101
Rozdział I. Przepisy ogólne	103
Rozdział II. Umowa o pracę	153
Oddział 1. Zawarcie umowy o pracę	153
Oddział 2. Przepisy ogólne o rozwiązaniu umowy o pracę	187
Oddział 3. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem	197
Oddział 4. Uprawnienia pracownika w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę	238
Oddział 5. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	251
Oddział 6. Uprawnienia pracownika w razie niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia	269
Oddział 6a. Uprawnienia pracodawcy w razie nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia	278
Oddział 7. Wygaśnięcie umowy o pracę	279
Rozdział IIa. Warunki zatrudnienia pracowników skierowanych do pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa będącego członkiem Unii Europejskiej	285
Rozdział IIb. Zatrudnianie pracowników w formie telepracy	304
Rozdział III. Stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę	321
Oddział 1. Stosunek pracy na podstawie powołania	321
Oddział 2. Stosunek pracy na podstawie wyboru	333
Oddział 3. Stosunek pracy na podstawie mianowania	335
Oddział 4. Stosunek pracy na podstawie spółdzielczej umowy o pracę	337
DZIAŁ TRZECI. WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ I INNE ŚWIADCZENIA	341
Rozdział I. Ustalanie wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą	343
Rozdział Ia. Wynagrodzenie za pracę	354

Rozdział II. Ochrona wynagrodzenia za pracę	366
Rozdział III. Świadczenia przysługujące w okresie czasowej niezdolności do pracy	376
Rozdział IIIa. Odprawa rentowa lub emerytalna	378
Rozdział IV. Odprawa pośmiertna	380
DZIAŁ CZWARTY. OBOWIĄZKI PRACODAWCY I PRACOWNIKA	383
Rozdział I. Obowiązki pracodawcy	385
Rozdział II. Obowiązki pracownika	418
Rozdział IIIa. Zakaz konkurencji	428
Rozdział III. Kwalifikacje zawodowe pracowników	444
Rozdział IV. Regulamin pracy	455
Rozdział V. Nagrody i wyróżnienia	468
Rozdział VI. Odpowiedzialność porządkowa pracowników	469
DZIAŁ PIĄTY. ODPOWIEDZIALNOŚĆ MATERIALNA PRACOWNIKÓW	485
Rozdział I. Odpowiedzialność pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy	487
Rozdział II. Odpowiedzialność za mienie powierzone pracownikowi	522
DZIAŁ SZÓSTY. CZAS PRACY	549
Rozdział I. Przepisy ogólne	551
Rozdział II. Normy i ogólny wymiar czasu pracy	560
Rozdział III. Okresy odpoczynku	573
Rozdział IV. Systemy i rozkłady czasu pracy	577
Rozdział V. Praca w godzinach nadliczbowych	604
Rozdział VI. Praca w porze nocnej	625
Rozdział VII. Praca w niedziele i święta	627
DZIAŁ SIÓDMY. URLOPY PRACOWNICZE	635
Rozdział I. Urlopy wypoczynkowe	637
Rozdział II. Urlopy bezpłatne	709
DZIAŁ ÓSMY. UPRAWNIENIA PRACOWNIKÓW ZWIĄZANE Z RODZICIELSTWEM	719
DZIAŁ DZIEWIĄTY. ZATRUDNIANIE MŁODOCIANYCH	797
Rozdział I. Przepisy ogólne	799
Rozdział II. Zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego	806
Rozdział III. Doksztalcanie	811
Rozdział IIIa. Zatrudnianie młodocianych w innym celu niż przygotowanie zawodowe	814
Rozdział IV. Szczególna ochrona zdrowia	819

Rozdział V.	Urlopy wypoczynkowe	825
Rozdział VI.	Rzemieślnicze przygotowanie zawodowe	827
DZIAŁ DZIESIĄTY. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY		829
Rozdział I.	Podstawowe obowiązki pracodawcy	831
Rozdział II.	Prawa i obowiązki pracownika	842
Rozdział III.	Obiekty budowlane i pomieszczenia pracy	849
Rozdział IV.	Maszyny i inne urządzenia techniczne	852
Rozdział V.	Czynniki oraz procesy pracy stwarzające szczególne zagrożenie dla zdrowia lub życia	857
Rozdział VI.	Profilaktyczna ochrona zdrowia	871
Rozdział VII.	Wypadki przy pracy i choroby zawodowe	894
Rozdział VIII.	Szkolenie	926
Rozdział IX.	Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwiu robocze	933
Rozdział X.	Służba bezpieczeństwa i higieny pracy	940
Rozdział XI.	Konsultacje w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz komisja bezpieczeństwa i higieny pracy	943
Rozdział XII.	Obowiązki organów sprawujących nadzór nad przedsiębiorstwami lub innymi jednostkami organizacyjnymi państwowymi albo samorządowymi	949
Rozdział XIII.	Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac w różnych gałęziach pracy	950
DZIAŁ JEDENASTY. UKŁADY ZBIOROWE PRACY		953
Rozdział I.	Przepisy ogólne	955
Rozdział II.	Ponadzakładowy układ zbiorowy pracy	1053
Rozdział III.	Zakładowy układ zbiorowy pracy	1082
DZIAŁ DWUNASTY. ROZPATRYWANIE SPORÓW O ROSZCZENIA ZE STOSUNKU PRACY		1135
Rozdział I.	Przepisy ogólne	1137
Rozdział II.	Postępowanie pojednawcze	1139
Rozdział III.	Sądy pracy	1150
DZIAŁ TRZYNASTY. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WYKROCZENIA PRZECIWKO PRAWOM PRACOWNIKA		1155
	(oznaczenie oraz tytuł rozdziału I skreślone)	1157
Rozdział II.	(skreślony)	1168
DZIAŁ CZTERNASTY. PRZEDAWNIEŃ ROSZCZEŃ		1169
DZIAŁ CZTERNASTY ^a. (uchylony)		1177
DZIAŁ PIĘTNASTY. PRZEPISY KOŃCOWE		1179